

Przewodnik po FSR

dr Anna Kulińska

CZERWIEC 2025

Najważniejsze fakty dla przedsiębiorców

Coraz więcej firm spoza UE działa na unijnym rynku – inwestują, przejmują lokalne spółki, wygrywają przetargi. Do niedawna korzystały przy tym z przewagi, jaką dawało im wsparcie ze strony ich macierzystych państw. Dziś jednak, na podstawie przepisów FSR (czyli rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny) Komisja Europejska może kontrolować te sytuacje i zapewniać uczciwą konkurencję na rynku wewnętrznym.

W tym przewodniku wyjaśniamy, czym jest FSR, kogo dotyczy, jakie nowe obowiązki wprowadza i kiedy trzeba zgłaszać wsparcie finansowe otrzymane spoza UE. Zebraliśmy praktyczne przykłady i proste wskazówki, by łatwiej było się przygotować do obowiązujących wymogów.

Czym jest FSR i jak działa?

Foreign Subsidies Regulation – czyli rozporządzenie UE w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny – od 12 lipca 2023 r. obowiązuje **wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność na rynku wewnętrznym** (niezależnie od tego, czy mają siedzibę w UE, czy poza nią).

FSR ma zapewnić uczciwą konkurencję i równe warunki dla przedsiębiorców działających na rynku wewnętrznym, a także konkurencyjność rynku europejskiego.

Przepisy nakazują zgłaszać Komisji Europejskiej określone formy wsparcia finansowego – w szczególności przy transakcjach M&A oraz startowaniu w dużych przetargach publicznych.

Po co nam FSR?

Coraz więcej firm z państw spoza UE inwestuje, kupuje spółki lub startuje w przetargach na unijnym rynku. Dotychczas firmy te mogły korzystać z przewagi finansowej dzięki wsparciu swoich rządów lub innych instytucji, co nieraz prowadziło do zakłóceń konkurencji.

FSR wprowadza jasne zasady, aby wszyscy mieli równe szanse – niezależnie od kraju pochodzenia kapitału.

Przykład:

Firma spoza UE otrzymuje dotację od swojego rządu i dzięki temu może zaoferować niższą cenę w przetargu publicznym w Polsce. FSR ma sprawić, by takie sytuacje były przejrzyste i uczciwe dla wszystkich uczestników rynku.

Kiedy trzeba zgłaszać wsparcie finansowe zgodnie z FSR?

FSR nakłada obowiązek zgłaszania wsparcia finansowego w dwóch kluczowych przypadkach: udziału w transakcjach typu M&A (koncentracjach) oraz udziału w przetargu publicznym.

Tabela wskazuje, jakie warunki muszą być spełnione łącznie, by zgłoszenie było obowiązkowe.

Transakcje M&A (koncentracje)	Przetarg publiczny
Próg obrotu: Co najmniej jedna ze stron transakcji (spółka przejmowana, jedna z łączących się firm lub joint venture) ma siedzibę w UE i w ostatnim roku obrotowym osiągnęła na terenie UE przychód co najmniej 500 mln euro. Próg wsparcia finansowego: Przynajmniej jedna ze stron transakcji* otrzymała w okresie 3 lat przed zgłoszeniem ponad 50 mln euro „wkładu finansowego” ze strony państw trzecich (tj. spoza UE). *strony transakcji to: • przy przejęciu: nabywca/y i przejmowana spółka • przy połączeniu: wszystkie łączące się spółki • przy joint venture: spółki tworzące JV oraz sama JV	Wartość zamówienia: Szacunkowa wartość zamówienia (bez VAT) wynosi 250 mln euro lub więcej. Wkład finansowy: Wykonawca (łącznie z podmiotami powiązanymi, głównymi podwykonawcami i dostawcami uczestniczącymi w ofercie) otrzymał 4 mln euro lub więcej wkładu finansowego z jednego państwa trzeciego (lub więcej, licząc osobno dla każdego państwa trzeciego) w ciągu ostatnich 3 lat przed zgłoszeniem.

Przykłady:

Przejęcie. Amerykańska spółka chce kupić firmę z Francji. Francuska spółka miała w ubiegłym roku 700 mln euro przychodu w UE, a w ciągu ostatnich 3 lat obie firmy razem otrzymały łącznie 60 mln euro wsparcia od rządu USA (m.in. dotacje, preferencyjne kredyty, gwarancje). **Taka transakcja podlega zgłoszeniu do KE.**

Przetarg. Koreańska firma startuje w przetargu na budowę infrastruktury w Niemczech (wartość zamówienia: 300 mln euro). W ciągu 3 ostatnich lat firma oraz jej główny podwykonawca otrzymali łącznie 5 mln euro wsparcia od rządu Korei. **Taka oferta musi być zgłoszona do KE.**

Przegląd z urzędu (ex officio)

Niezależnie od obowiązkowej notyfikacji dokonywanej przez firmy Komisja Europejska ma prawo wszcząć postępowanie z własnej inicjatywy („ex officio”). Oznacza to, że nawet jeśli firma nie zgłosi wsparcia finansowego otrzymanego od państwa trzeciego (bo np. nie przekroczyła progów albo nie była tego świadoma), Komisja może sama rozpocząć dochodzenie, gdy ma podejrzenie, że dane wsparcie mogło zakłócić konkurencję na rynku UE.

Jak Komisja się dowiaduje o możliwym wsparciu od państwa trzeciego?

- Informacje mogą pochodzić z różnych źródeł: mediów, konkurencji, organów krajowych, sygnalistów czy własnych analiz rynku przez KE.
- Komisja nie potrzebuje oficjalnego zgłoszenia – może działać na podstawie poszlak lub nawet plotek branżowych.

Jakie sytuacje są szczególnie narażone na kontrolę z urzędu?

- Transakcje i przetargi o dużej wartości, zwłaszcza jeśli dotyczą strategicznych sektorów (np. infrastruktura, energetyka).
- Wsparcie o nietypowej formie, np. umorzenie długu, gwarancje bez limitu czy inwestycje od państwowych funduszy.

Pojęcie „wkładu finansowego” – klucz do zrozumienia FSR

Aby ustalić, czy dany podmiot musi dopełnić obowiązków zgłoszeniowych wynikających z FSR, trzeba ustalić, czy ten podmiot otrzymał subsydia zagraniczne, czyli wkład finansowy.

Wkład finansowy to każde wsparcie, które:

- daje firmie przewagę niedostępną na normalnych warunkach rynkowych,
- stanowi korzyść,
- jest selektywne, czyli prawnie lub faktycznie jest skierowane do wybranej spółki lub branży,
- zostało wniesione bezpośrednio lub pośrednio przez państwo trzecie (może pochodzić zarówno od państwa, jak i od podmiotu prywatnego działającego w imieniu państwa).

Wkład finansowy – najczęstsze formy

Forma wkładu finansowego	Przykład
Dotacje i granty	Chiński producent elektroniki otrzymuje od swojego rządu 10 mln euro na ekspansję w UE.
Pożyczki na preferencyjnych warunkach	Spółka dostaje kredyt z państwowego banku z oprocentowaniem niższym niż rynkowe.
Ulgi i zwolnienia podatkowe	Rząd spoza UE zwalnia firmę z podatku CIT pod warunkiem otwarcia oddziału w Polsce.
Umorzenie lub restrukturyzacja długu	Włoska spółka-córka uzyskuje umorzenie długu zaciągniętego przez swoją zagraniczną centralę dzięki decyzji władz państwowych.
Zakupy lub dostawy po nierynkowej cenie	Spółka sprzedaje towary do zagranicznej administracji publicznej po zawyżonej cenie, a zysk inwestuje w UE.
Inwestycje kapitałowe (wkład państwowego funduszu inwestycyjnego)	Państwowy fundusz obejmuje udziały w startupie na preferencyjnych warunkach.
Gwarancje państwowe	Państwo gwarantuje spłatę kredytu spółki, dzięki czemu może ona pożyczyć więcej i taniej.
Rekompensaty	Rząd wypłaca wybranym firmom odszkodowanie za straty po awarii infrastruktury, ale tylko największym podmiotom w branży.

Uwaga:

Jeśli firma nie byłaby w stanie uzyskać takiego wsparcia finansowego od prywatnych inwestorów lub na rynku – to niemal na pewno jest to „wkład finansowy” według FSR.

Wkład finansowy zakłócający rynek wewnętrzny

Wkład finansowy udzielony przez państwa trzecie na rzecz spółek prowadzących działalność na rynku wewnętrznym nie zawsze prowadzi do zakłócenia rynku wewnętrznego. Zgodnie z FSR subsydia zagraniczne zakłócające rynek wewnętrzny to takie, które poprawiają pozycję konkurencyjną danej spółki na rynku wewnętrznym, wskutek czego wywierają potencjalnie lub faktycznie negatywny wpływ na konkurencję na rynku wewnętrznym.

Komisja bada każdy wkład finansowy z uwzględnieniem:

- czynników dotyczących udzielonego subsydium zagranicznego (kwota, charakter, cel, warunki, wykorzystanie na rynku wewnętrznym),
- sytuacji spółki (wielkość, sektor działalności, poziom i historia działalności na rynku wewnętrznym).

FSR wskazuje, że wysokie ryzyko zakłócenia rynku wewnętrznego występuje w przypadku subsydium zagranicznego, które:

- jest udzielane spółce, która bez takiego wsparcia zakończyłaby działalność w krótkim lub średnim okresie,
- jest udzielane w formie nieograniczonej gwarancji co do kwoty lub czasu trwania,
- jest udzielane w postaci środka finansowania niezgodnego z Porozumieniem OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych
- ułatwia koncentrację w bezpośredni sposób
- umożliwia spółce niezasadnie korzystną ofertę w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

W takich przypadkach KE wymaga dodatkowych szczegółowych informacji, które pozwolą ocenić, czy dane subsydium rzeczywiście zakłóca rynek wewnętrzny. Jednocześnie spółka ma prawo przedstawić uzasadnienie, że ze względu na szczególne okoliczności dane subsydium zagraniczne nie wpływa negatywnie na rynek wewnętrzny.

Dlaczego to takie ważne?

Niezgłoszenie wkładu finansowego może prowadzić do wysokich kar (do 10% globalnego obrotu firmy za poprzedni rok). Komisja Europejska może wykluczyć firmę z udziału w przetargach publicznych.

Obowiązek zgłoszenia dotyczy nie tylko dużych korporacji – nawet mniejsze firmy mogą podlegać przepisom FSR, jeśli korzystają z zagranicznego wsparcia.

Co powinien zrobić przedsiębiorca już teraz?

Aby uniknąć konsekwencji związanych z naruszeniem przepisów FSR, przedsiębiorca powinien:

- przeanalizować, czy w ostatnich latach firma lub spółki powiązane otrzymały jakiegokolwiek wsparcie z państwa spoza UE,
- zgromadzić dokumenty dotyczące dotacji, pożyczek, ulg podatkowych, gwarancji i innych form wsparcia,
- przygotować się na zgłaszanie takich wkładów do Komisji Europejskiej.

Zgłaszanie koncentracji

Fuzje, przejęcia i joint venture na rynku UE podlegają obecnie nie tylko kontroli antymonopolowej, ale także kontroli wsparcia z państw trzecich. Sprawdź, kiedy transakcja wymaga zgłoszenia na gruncie FSR i jak przygotować się do nowej procedury.

Co to jest koncentracja według FSR?

Koncentracja to transakcja, która powoduje trwałą zmianę kontroli nad przedsiębiorstwem lub jego częścią. Taka zmiana kontroli może nastąpić w wyniku:

- łączenia się co najmniej dwóch przedsiębiorstw (lub jego części),
- przejęcia kontroli bezpośrednio lub pośrednio nad przedsiębiorstwem (lub jego częścią) przez co najmniej jedno przedsiębiorstwo,
- utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa (spółki joint venture).

Kluczowe jest pojęcie kontroli nad przedsiębiorstwem, które należy rozumieć jako:

„możliwość samodzielnego lub wspólnego wywierania decydującego wpływu na działalność przedsiębiorstwa na podstawie prawa, umów lub innych środków, które faktycznie przyznają uprawnienie wynikające z prawa lub umów”.

Kontrolę nad przedsiębiorstwem można zatem sprawować dzięki posiadaniu we własności lub użytkowaniu wszystkich lub części aktywów przedsiębiorstwa, a także dzięki posiadaniu uprawnienia do wywierania wpływu na skład, głosowanie lub decyzje organów przedsiębiorstwa.

„Trwałą zmianą kontroli” będzie więc:

- przejęcie przez chińską spółkę większości udziałów w polskiej firmie IT (przejęcie kontroli),
- połączenie dwóch dużych producentów sprzętu AGD w Europie (łączenie przedsiębiorstw),
- utworzenie wspólnej spółki joint venture przez francuską i amerykańską firmę energetyczną (nowa spółka pod wspólną kontrolą).

Kiedy trzeba zgłosić koncentrację do Komisji Europejskiej?

Obowiązek zgłoszenia koncentracji powstaje, gdy spełnione są łącznie dwa warunki dotyczące progu obrotu w UE oraz progu wkładu finansowego z państw trzecich.

Jeśli strona transakcji (lub jeden z podmiotów będących stroną transakcji) mająca siedzibę w UE generuje na rynku wspólnym **łącznie obrót w wysokości co najmniej 500 mln euro** w poprzednim roku obrotowym, przedsiębiorstwa zaangażowane w koncentrację będą zobowiązane zbadać wysokość otrzymanego wkładu finansowego.

Jeśli strona uczestnicząca w koncentracji otrzymała **wkład finansowy łącznie w wysokości co najmniej 50 mln euro** w ciągu trzech lat poprzedzających koncentrację, będzie zobowiązana do zgłoszenia wkładu finansowego przed dokonaniem transakcji.

Uwaga:

Podczas liczenia osiąganego obrotu i otrzymanego wsparcia należy uwzględnić także spółki powiązane (spółki-córki, spółki-matki, inne podmioty z grupy kapitałowej). To właśnie przy ustalaniu tych powiązań i sumowaniu danych pojawia się najwięcej błędów – zwłaszcza w grupach o złożonej strukturze.

Przykłady:

Firma X z siedzibą w Niemczech miała 600 mln euro obrotu w UE, a w ciągu 3 lat razem ze swoją spółką-matką w USA otrzymały 55 mln euro wsparcia z USA. **Transakcja wymaga zgłoszenia.**

Firma Y z Polski (obróć 520 mln euro w UE) planuje przejęcie spółki z Turcji. Łączne wsparcie z państw trzecich (w tym z Turcji) w ciągu ostatnich trzech lat wynosiło tylko 25 mln euro. **Zgłoszenie nie jest wymagane**, ponieważ nie został spełniony próg wkładu finansowego.

Uwaga:

Zgodnie z zasadą „standstill obligation” nie wolno zamknąć transakcji przed uzyskaniem formalnej zgody Komisji Europejskiej. Oznacza to, że nie można przenieść własności udziałów, aktywów ani rozpocząć wspólnego prowadzenia działalności do czasu uzyskania zielonego światła od KE. Przedwczesne zamknięcie transakcji (tzw. „gun jumping”) grozi bardzo wysokimi karami – nawet do 10% światowego obrotu przedsiębiorstw biorących udział w koncentracji.

Jak wygląda procedura zgłoszenia koncentracji (formularz FS-CO)?

W przypadku połączenia (np. dwóch równorzędnych spółek) zgłoszenie składają wspólnie wszystkie podmioty biorące udział w połączeniu. Przy przejęciu (np. kupnie pakietu większościowego przez inną firmę) zgłoszenie składają podmioty przejmujące kontrolę. Z kolei przy utworzeniu spółki joint venture zgłoszenie składają wszyscy założyciele tej nowej spółki.

Przykład:

Spółka A (UE) i spółka B (Chiny) planują utworzyć wspólne przedsiębiorstwo w Polsce. Obie firmy wspólnie przygotowują zgłoszenie FS-CO, w którym muszą opisać nie tylko nową spółkę JV, ale także swoje grupy kapitałowe, strukturę własności i wszelkie źródła finansowania (w tym potencjalne dotacje lub pożyczki od rządu chińskiego czy funduszy rządowych). Transakcja nie może zostać sfinalizowana (spółka JV nie może zostać utworzona), dopóki nie otrzymają zgody Komisji.

Jakie informacje i dokumenty są wymagane w zgłoszeniu (w formularzu FS-CO)?

Formularz FS-CO to oficjalny dokument, który musisz wypełnić i złożyć do Komisji Europejskiej, jeśli Twoja transakcja (fuzja, przejęcie lub utworzenie joint venture) spełnia progi określone w FSR. W formularzu musisz przedstawić szczegółowe informacje zarówno o transakcji, jak i o otrzymanym wsparciu finansowym z państw trzecich.

Formularz FS-CO zawiera następujące elementy:

1. Dane podstawowe o transakcji

- Strony transakcji: pełna lista wszystkich uczestników (wraz z danymi kontaktowymi, spółkami zależnymi, strukturą grupy).
- Typ transakcji: czy jest to połączenie, przejęcie czy utworzenie spółki joint venture.
- Opis transakcji: charakter transakcji, jej główne cele, przyczyny i uzasadnienie ekonomiczne.
- Wartość transakcji: jak została ustalona i w jaki sposób transakcja będzie finansowana.
- Terminy: planowana data zamknięcia, harmonogram działań.

2. Struktura własności i kontroli

- Stan przed transakcją i po transakcji: przejrzyste przedstawienie kto i w jakim zakresie będzie sprawował kontrolę po zamknięciu transakcji (diagramy, schematy udziałowe mile widziane).
- Opis mechanizmu kontroli: czy kontrola wynika z udziałów, umów, prawa głosu, możliwości powoływania członków organów itp.

3. Charakterystyka przedsiębiorstw

- Opis działalności: główne obszary biznesu, rynki, na których działa każdy uczestnik koncentracji.
- Wyniki finansowe: ostatnie sprawozdania finansowe stron transakcji (zazwyczaj z ostatnich 3 lat).
- Pozycja rynkowa: podstawowe informacje o udziale rynkowym, konkurentach, klientach, potencjalnych barierach wejścia na rynek.

4. Informacje o wkładzie finansowym z państw trzecich

- W przypadku wkładów ≥ 1 mln euro dla każdego pojedynczego wkładu finansowego o takiej wartości należy podać:
 - formę (dotacja, pożyczka, gwarancja, ulga podatkowa, rekompensata itp.),
 - wysokość kwoty wsparcia,
 - państwo trzecie / podmiot przyznający,
 - warunki przyznania i wykorzystania wsparcia,
 - cel wsparcia i uzasadnienie ekonomiczne,
 - informację, czy wsparcie jest dostępne na warunkach rynkowych,
 - informację, czy dostęp do wsparcia jest prawnie lub faktycznie ograniczony,
 - informację, czy wkład dotyczy wyłącznie kosztów operacyjnych związanych z daną koncentracją (uwaga: nawet jeśli wkład dotyczy kosztów operacyjnych, nie wyłącza go to z obowiązku zgłoszenia ani z sumowania do progu 45 mln euro).
- Jeśli suma wszystkich wkładów ≥ 1 mln euro otrzymanych od jednego państwa trzeciego przekracza 45 mln euro w ciągu 3 lat, należy:
 - przygotować zbiorczy wykaz tych wkładów,
 - wskazać nazwę państwa trzeciego, łączną kwotę wkładów w przedziałach (np. 45–100 mln euro, 100–500 mln euro itd.), identyfikację poszczególnych wkładów (jeśli wymagane przez KE na etapie weryfikacji).
- W przypadku wkładów < 1 mln euro (ale powyżej 300 tys. euro) wykaz jest fakultatywny

Wkłady, których wartość jednostkowa nie przekracza 1 mln euro, ale które łącznie przekraczają 300 tys. euro od jednego państwa trzeciego, nie muszą być zgłaszane. Można natomiast dołączyć dobrowolny wykaz takich wkładów z krótkim

opisem zawierającym nazwę państwa trzeciego, krótką informację o formie i celu wsparcia (bez podawania dokładnej kwoty).

Uwaga:

Zgromadź te dane z odpowiednim wyprzedzeniem. Często wymaga to współpracy z działem finansowym i działem zgodności (compliance) w różnych krajach.

Wkład uważa się za „otrzymany” w momencie jego przyznania, czyli np. w dniu decyzji, przyznania grantu lub podpisania umowy, nawet jeśli środki nie zostały jeszcze wypłacone.

5. Dokumentacja uzupełniająca

- Kopie decyzji organów, analiz, prezentacji czy raportów dotyczących zarówno koncentracji, jak i uzasadnienia transakcji (również dotyczące uzyskanego wsparcia z państw trzecich).
- Dokumenty wewnętrzne używane w procesie planowania transakcji (jeśli powstały).

6. Informacje o innych postępowaniach i zgłoszeniach

- Tu należy wskazać, czy transakcja była/ma być zgłaszana do innych organów (np. antymonopolowych w UE i na świecie, krajowych organów ds. FDI).
- Należy wskazać zgłoszenia, których strony koncentracji dokonały w ciągu ostatnich trzech lat (zarówno pod FSR, jak i rozporządzeniem o kontroli koncentracji przedsiębiorstw).

7. Ochrona informacji poufnych

- Można oznaczyć informacje jako „poufne”, wraz z uzasadnieniem, dlaczego dana informacja nie powinna zostać ujawniona.
- Jeśli kilka stron koncentracji składa zgłoszenie wspólnie, każda z nich może przekazać swoje poufne dane w osobnym, zaszyfrowanym pliku.

8. Podpisy i oświadczenia

- Formularz musi być podpisany przez upoważnione osoby reprezentujące strony transakcji.
- Podpisy i oświadczenia potwierdzają prawdziwość i kompletność przedstawionych danych.

O czym pamiętać w praktyce?

- Harmonogram transakcji – uwzględnij czas na przygotowanie dokumentacji i czas trwania postępowania.
- Jeśli transakcja podlega kontroli koncentracji, FDI i FSR – warto rozważyć jednocześnie przygotowanie wniosków, aby uniknąć sprzecznych decyzji lub opóźnień.
- Dane wrażliwe (np. informacje stanowiące tajemnicę handlową lub szczególności finansowania) mogą być objęte klauzulą poufności i składane osobno – KE umożliwia przysyłanie takich dokumentów w formie zaszyfrowanej.

Każda duża transakcja w UE to dziś nie tylko kwestia antymonopolu. Przygotowanie do FSR wymaga starannej analizy finansowania i koordynacji działań wszystkich stron. Im szybciej zaczniesz zbierać dane o wsparciu z państw trzecich, tym mniejsze ryzyko błędów, opóźnień i kar.

Jaka jest różnica między FDI a FSR

FDI (Foreign Direct Investment) oznacza bezpośrednią inwestycję zagraniczną, czyli sytuację, w której inwestor z państwa trzeciego (spoza UE) nabywa trwały wpływ na przedsiębiorstwo działające w UE – np. poprzez przejęcie udziałów, zakup zakładu produkcyjnego lub utworzenie spółki.

FDI nie jest tożsame z FSR, ale w wielu przypadkach te dwa reżimy się uzupełniają:

	FDI	FSR
Dotyczy:	wpływu na bezpieczeństwo i porządek publiczny w UE	wpływu zagranicznego finansowania na konkurencję na rynku wewnętrznym
Stosowany przez:	organy krajowe	Komisję Europejską
Kluczowe pytanie:	czy inwestycja stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa, w tym dla infrastruktury krytycznej, technologii, dostaw strategicznych itp.?	czy wsparcie finansowe z państw trzecich zakłóca konkurencję?

W praktyce jedna transakcja może podlegać zarówno FSR, jak i FDI oraz kontroli koncentracji (antymonopolowej). Dlatego ważne jest zidentyfikowanie wszystkich właściwych reżimów prawnych, skoordynowanie zgłoszeń w czasie i zakresie oraz uwzględnienie tych obowiązków w harmonogramie transakcji.

Zgłoszenie w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego

W tej części krok po kroku omawiamy najważniejsze wymogi FSR dotyczące zgłoszeń w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego: od progów i zakresu zgłaszanych informacji, przez odpowiedzialność za dane, aż po praktyczne wskazówki dla wykonawców i konsorcjów.

Dlaczego zamówienia publiczne są objęte FSR?

Zamówienia publiczne finansowane są ze środków publicznych, a ich wartość często sięga setek milionów euro. Dlatego szczególnie istotne jest, aby zagraniczne subsydia nie dawały wykonawcom nieuczciwej przewagi. FSR wprowadza jasne zasady, które mają chronić konkurencyjność rynku.

Kiedy powstaje obowiązek zgłoszenia do Komisji Europejskiej?

Zgłoszenie do Komisji Europejskiej jest obowiązkowe, gdy spełnione są dwa warunki: dotyczące wartości zamówienia i wkładu finansowego wykonawcy.

Warunki związane z:	
wartością zamówienia	wkładem finansowym wykonawcy
- szacunkowa wartość zamówienia (bez VAT) jest równa 250 mln euro lub wyższa, - przy zamówieniu podzielonym na części – wartość danej części lub łączna wartość części, o które ubiega się wykonawca, jest wyższa niż 125 mln euro. Warto pamiętać, że Komisja może zażądać uprzedniego zgłoszenia w wybranym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego niezależnie od wartości zamówienia. W praktyce zdarza się, że zamawiający żądają od wykonawcy informacji o otrzymanych subsydiach zagranicznych, mimo że szacowana wartość zamówienia jest niższa niż próg wskazany w FSR.	wykonawca, jego spółki holdingowe, zależne, główni podwykonawcy i dostawcy uczestniczący w ofercie otrzymali łącznie 4 mln euro lub więcej zagranicznych wkładów finansowych od danego państwa trzeciego w ciągu ostatnich 3 lat. Gdy wykonawca nie otrzymał takich wkładów, składa stosowne oświadczenie zamiast zgłoszenia.

Jakie postępowania o udzielenie zamówienia są wyłączone z FSR?

Obowiązek dokonania zgłoszenia nie dotyczy:

- zamówień z sektora obronnego,
- zamówień udzielanych w trybie negocjacji bez ogłoszenia ze względu na nagłą potrzebę wynikającą z nadzwyczajnych wydarzeń.

Gdy zamówienie (którego wartość szacunkowa jest równa 250 mln euro lub wyższa) jest udzielane w trybie negocjacji bez ogłoszenia w związku z tym, że może ono zostać zrealizowane wyłącznie przez określonego wykonawcę (np. ze względu na brak konkurencji, prawa wyłączne lub gdy zamówienie dotyczy stworzenia dzieła sztuki), **wykonawca jest zobowiązany przedłożyć informację o wkładzie zagranicznym**. W takim przypadku Komisja nie weryfikuje wpływu subsydiów zagranicznych na rynek wewnętrzny.

Kto i co zgłasza?

Indywidualny wykonawca	Konsorcjum
Jeżeli oferta składana jest przez jedną firmę, to ona odpowiada za przygotowanie i złożenie zgłoszenia.	Zgłoszenie składa lider konsorcjum lub wyznaczony pełnomocnik, ale obejmuje ono wszystkich członków konsorcjum. Każdy z konsorcjantów musi przekazać liderowi dane o swoich wkładach finansowych z państw trzecich – nawet jeśli są to niewielkie kwoty!

Zgłoszeniu podlegają:

- wkłady finansowe wykonawcy (w tym spółek powiązanych: holdingowych, zależnych) otrzymane z państw trzecich w ciągu ostatnich 3 lat.
- wkłady głównych podwykonawców i dostawców, jeśli ich udział ekonomiczny w realizacji oferty przekracza 20% wartości oferty.

Jeśli wykonawca nie otrzymał wsparcia lub wsparcie wyniosło mniej niż 4 mln euro, należy złożyć oświadczenie (na tym samym formularzu FS-PP), że wykonawca (łącznie z powiązanymi podmiotami, głównymi podwykonawcami i dostawcami) nie otrzymał wsparcia przekraczającego próg 4 mln euro od żadnego państwa trzeciego.

Nawet jeżeli zamawiający nie wymaga w ogłoszeniu dokonania zgłoszenia, obowiązek zgłoszenia wkładu finansowego nadal istnieje. Wynika on bezpośrednio z przepisów FSR.

To wykonawca odpowiada za prawidłowe rozpoznanie i realizację obowiązku notyfikacyjnego.

Najczęstsze błędy (na co uważać):

- Pominięcie wsparcia, które otrzymał kluczowy podwykonawca lub dostawca (>20% udziału w kontrakcie).
- Brak współpracy między członkami konsorcjum. Brak wymiany informacji = ryzyko odrzucenia oferty.
- Przyjęcie, że brak obowiązku w SIWZ to brak obowiązku wobec Komisji.

Przykład:

Polski wykonawca buduje lotnisko za 500 mln euro. 30% robót realizuje spółka-córka z Turcji. Lider konsorcjum musi zebrać i zgłosić nie tylko własne dotacje/pożyczki z państw trzecich, ale także te, które w ostatnich 3 latach otrzymała spółka z Turcji (np. kredyt państwowego banku w Stambule).

Jeśli suma wkładów finansowych od rządu Turcji przekroczy 4 mln euro, zgłoszenie do Komisji jest obowiązkowe.

Jakie informacje są wymagane (formularz FS-PP)?

1. Dane identyfikujące wykonawcę i uczestników oferty

- Pełna nazwa wykonawcy, dane kontaktowe, forma prawna.
- W przypadku konsorcjum – dane wszystkich członków konsorcjum, głównych podwykonawców oraz dostawców, których udział ekonomiczny przekracza 20% wartości oferty.
- Opis powiązań między uczestnikami oferty (schemat grupy kapitałowej).

2. Szczegóły dotyczące zamówienia

- Numer i tytuł postępowania, nazwa i adres zamawiającego.
- Wskazanie części zamówienia, o które ubiega się wykonawca (jeśli zamówienie jest podzielone na części).
- Wartość oferty i jej udział w zamówieniu (zwłaszcza przy zamówieniach dzielonych na części).

3. Wkłady finansowe z państw trzecich

Trzeba wykazać wszystkie „wkłady finansowe” z państw trzecich (spoza UE) otrzymane w ciągu 3 lat przed złożeniem oferty.

Dla każdego wkładu ≥ 1 mln euro należy podać:

- formę (dotacja, pożyczka, gwarancja, ulga podatkowa, rekompensata itp.)
- wysokość kwoty
- podmiot przyznający (państwo trzecie, agencja rządowa, fundusz państwowy)
- warunki przyznania i wykorzystania
- cel wsparcia i uzasadnienie ekonomiczne
- informację, czy korzyść jest niedostępna w warunkach rynkowych
- informację, czy dostęp do wsparcia jest ograniczony prawnie lub faktycznie
- informację, czy wkład dotyczył wyłącznie kosztów operacyjnych związanych z realizacją tego konkretnego zamówienia – jeżeli dany wkład dotyczy wyłącznie kosztów operacyjnych tego zamówienia, może być wyłączony z liczenia do progu 4 mln euro.

Gdy **suma wszystkich wkładów powyżej 1 mln euro** z danego państwa trzeciego **przekroczy 4 mln euro** w ciągu ostatnich 3 lat, należy przygotować zbiorczy wykaz wg danego państwa trzeciego.

Jeśli suma wkładów z danego państwa **przekracza 300 tys. euro** (próg de minimis), ale jest niższa niż 1 mln euro, wykonawca może dołączyć wykaz (krótki opis, bez podawania wartości). Wykaz ten jest fakultatywny.

4. Oświadczenia

- Oświadczenie o tym, że wszystkie przedstawione informacje są prawdziwe i kompletne.
- Oświadczenie o braku obowiązku zgłoszenia (jeśli nie otrzymano wkładów lub suma wkładów jest niższa niż 4 mln euro).

5. Informacje dodatkowe (opcjonalne)

- Można opisać pozytywne skutki uzyskanego wsparcia dla rynku UE (np. inwestycje w nowe technologie, miejsca pracy, transformacja ekologiczna).
- Można załączyć inne informacje lub dokumenty wyjaśniające charakter wsparcia.

6. Ochrona poufności

- Można wskazać, które informacje powinny być traktowane jako „poufne” (tajemnica handlowa, wrażliwe dane finansowe).

- Należy uzasadnić, dlaczego ich ujawnienie naruszyłoby interesy wykonawcy lub grupy kapitałowej.
- Można przekazać wykaz poufnych wkładów w osobnym, zaszyfrowanym pliku – jest to szczególnie ważne w przypadku konsorcjum lub kilku podwykonawców.

7. Załączniki do formularza

- Wszelkie dokumenty potwierdzające otrzymanie wkładów finansowych (umowy, decyzje, pisma, zaświadczenia).
- W razie potrzeby: dokumenty grupy kapitałowej, raporty finansowe, analizy dotyczące wpływu wsparcia na realizację zamówienia.

Uwaga:

Przygotuj wykaz wszystkich powiązanych podmiotów i zbierz informacje o ich finansowaniu na minimum 3 lata wstecz.

Rozmawiaj z podwykonawcami i dostawcami z odpowiednim wyprzedzeniem – muszą przygotować analogiczne dane!

Nie zaniżaj/nie pomijaj małych kwot – nawet niewielkie wsparcie wchodzi do zbiorczych zestawień.

Jeśli wykazy o wkładzie będą stanowić tajemnicę handlową, a zgłoszenia dokonuje kilka podmiotów (np. konsorcjanci lub wykonawca wraz z głównym dostawcą), wykazy poszczególnych podmiotów mogą być składane oddzielnie jako załącznik do zgłoszenia w formie zaszyfrowanego pliku.

Weryfikacja zgłoszenia i postępowanie uzupełniające

Zamawiający sprawdza kompletność i formalną poprawność zgłoszenia. W przypadku braków (np. brak zgłoszenia któregoś z członków konsorcjum) zamawiający wzywa do uzupełnienia w terminie 10 dni.

Również Komisja Europejska może żądać uzupełnienia informacji – tu też mamy 10 dni na odpowiedź. Brak uzupełnienia informacji skutkuje uznaniem oferty za nieprawidłową i jej odrzuceniem.

Odpowiedzialność

Za nieprawdziwe lub niepełne dane odpowiada ten podmiot, który otrzymał subsydia. Jeśli błąd dotyczy tylko jednego konsorcjanta, tylko on jest narażony na sankcje (w tym kary finansowe czy wykluczenie z postępowania).

Grzywna i kary pieniężne

Obowiązki wynikające z FSR nie mają charakteru czysto technicznego – to formalne wymogi, których niewykonanie może prowadzić do poważnych konsekwencji prawnych i finansowych. Brak zgłoszenia, przekazanie niepełnych lub nieprawdziwych informacji, a nawet opóźnienie w odpowiedzi na wezwanie Komisji Europejskiej może skutkować wysoką grzywną lub karą, zakazem przeprowadzenia koncentracji, czy nawet wykluczeniem z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W tej części Przewodnika wyjaśniamy, jakie ryzyka grożą za brak zgłoszenia lub błędne dane i jakie sankcje może nałożyć Komisja.

Jakie obowiązki można naruszyć i co podlega sankcjom?

Przedsiębiorcy objęci zakresem FSR muszą dochować najwyższej staranności przy wykonywaniu obowiązków informacyjnych – zarówno przy składaniu zgłoszeń (FS-CO lub FS-PP), jak i podczas przekazywania danych na żądanie Komisji Europejskiej.

Działania, które mogą zostać uznane za naruszenie przepisów FSR, można podzielić na trzy grupy.

1. Naruszenie obowiązku zgłoszenia

Zgłoszenie planowanej koncentracji (formularz FS-CO) lub udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego (formularz FS-PP) jest jednym z podstawowych obowiązków wynikających z FSR. Niezłożenie zgłoszenia w terminie, jego pominięcie lub dokonanie transakcji bez uprzedniej zgody Komisji może skutkować bardzo poważnymi konsekwencjami.

Za naruszenie uznaje się w szczególności:

- niezłożenie obowiązkowego zgłoszenia mimo osiągnięcia progów notyfikacyjnych (np. 500 mln EUR obrotu w UE i 50 mln EUR wkładów z państw trzecich przy koncentracjach, 250 mln EUR wartości zamówienia i 4 mln EUR wkładów przy zamówieniach publicznych),
- złożenie zgłoszenia po terminie (np. po zawarciu umowy dotyczącej koncentracji lub po upływie terminu składania ofert w przetargu),
- zawarcie transakcji bez uprzedniej zgody Komisji Europejskiej (tzw. naruszenie zasady standstill).

Przykład

Spółka X z siedzibą w UE przejmuje firmę Z, nie zgłaszając wcześniej transakcji Komisji, mimo przekroczenia obu progów określonych w FSR (wysoki obrót i znaczące wkłady finansowe z państwa trzeciego). Komisja może nałożyć grzywnę do 10% łącznego światowego obrotu spółki X za naruszenie obowiązku zgłoszenia.

2. Naruszenie obowiązku przekazania informacji

Oprócz zgłoszeń FS-CO i FS-PP, FSR przewiduje też szerszy obowiązek współpracy z Komisją Europejską – zarówno na etapie formalnych postępowań, jak i w toku czynności wyjaśniających lub kontroli z urzędu (ex officio). Przekazanie nieprawidłowych danych lub brak odpowiedzi może skutkować poważnymi sankcjami finansowymi.

Za naruszenie uznaje się w szczególności:

- przekazanie na wniosek Komisji informacji niepełnych, nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd,
- nieprzekazanie podczas kontroli wymaganych (kompletnych) informacji,
- przedstawienie dokumentów w sposób niepełny lub nieadekwatny,
- **utrudnianie postępowania, w tym ignorowanie wezwań do udzielenia wyjaśnień lub nieudzielanie odpowiedzi na pytania Komisji (np. w toku przeglądu ex officio).**

Przykład

W toku postępowania Komisja zwraca się do wykonawcy ubiegającego się o zamówienie publiczne o szczegółowe dane dotyczące warunków pożyczki, której udzielił mu państwowy fundusz spoza UE. Wykonawca nie przekazuje informacji w terminie i nie uzasadnia opóźnień. Komisja może nałożyć na niego karę okresową w wysokości do 5% dziennego obrotu, liczoną za każdy dzień opóźnienia, aż do momentu pełnego przekazania wymaganych danych.

3. Utrudnianie lub uniemożliwianie kontroli

FSR przyznaje Komisji Europejskiej uprawnienia do prowadzenia czynności wyjaśniających i kontrolnych, w tym wizyt w siedzibie przedsiębiorstwa, przeszukań, żądania dokumentów i przesłuchiwanie pracowników. Brak współpracy z Komisją na tym etapie również podlega sankcjom administracyjnym.

Za naruszenie uznaje się w szczególności:

- odmowę poddania się kontroli (np. zablokowanie dostępu do siedziby lub systemów informatycznych),
- przedstawienie niekompletnych dokumentów lub danych w trakcie kontroli,
- naruszenie warunków kontroli, np. ograniczenie zakresu czynności do wybranych obszarów lub osób,
- utrudnianie kontaktu Komisji z personelem przedsiębiorstwa, w tym z osobami posiadającymi istotne informacje.

Przykład

W toku postępowania ex officio Komisja zwraca się do przedsiębiorcy o przeprowadzenie inspekcji w siedzibie jednej ze spółek zależnych poza UE, w której miały być przechowywane dokumenty dotyczące subsydiów zagranicznych. Przedsiębiorca nie dopuszcza inspektorów Komisji do tej lokalizacji i odmawia udostępnienia danych. Może to skutkować nałożeniem zarówno grzywny, jak i kary okresowej, aż do momentu umożliwienia kontroli.

Jakie kary grożą za naruszenia obowiązków informacyjnych?

Niedopełnienie obowiązków – celowo lub nieumyślnie – może skutkować nałożeniem **sankcji administracyjnych** w formie:

- **grzywny jednorazowej** – od 1% do 10% łącznego obrotu przedsiębiorcy w poprzednim roku obrotowym, w zależności od naruszenia, lub
- **okresowej kary pieniężnej** – do 5% średniego łącznego dziennego obrotu za każdy dzień trwania naruszenia.

Wysokość sankcji zależy od rodzaju i powagi naruszenia. Może się też różnić w zależności od tego, czy dotyczy koncentracji, udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego czy naruszenia obowiązku współpracy.

Ustalając wysokość sankcji, Komisja bierze pod uwagę charakter, wagę i czas trwania naruszenia, z uwzględnieniem zasad proporcjonalności.

Poniżej przedstawiamy zestawienie najczęstszych naruszeń i możliwych sankcji.

Naruszenia dotyczące zarówno koncentracji, jak i zamówień

Rodzaj naruszenia	Sankcja
Przekazanie nieprawidłowych, niepełnych lub wprowadzających w błąd informacji (zarówno w zgłoszeniu, jak i na wezwanie Komisji)	Grzywna: do 1% łącznego obrotu Kara okresowa: do 5% średniego łącznego dziennego obrotu
Odmowa poddania się kontroli lub utrudnianie kontroli w UE	
Niezastosowanie się do decyzji Komisji nakładającej zobowiązania, środki kompensacyjne lub tymczasowe	Grzywna: do 10% łącznego obrotu lub Kara okresowa: do 5% średniego łącznego dziennego obrotu

Naruszenia dotyczące koncentracji (FS-CO)

Rodzaj naruszenia	Sankcja
Brak zgłoszenia koncentracji mimo osiągnięcia progów przed jej dokonaniem	Grzywna: do 10% łącznego obrotu
Zawarcie transakcji bez zgody Komisji (naruszenie standstill obligation)	
Obchodzenie wymogów zgłoszenia	
Dokonanie zgłoszonej koncentracji zakazanej	

Naruszenia dotyczące zamówień publicznych (FS-PP)

Rodzaj naruszenia	Sankcja
Złożenie nieprawdziwego oświadczenia lub zgłoszenia	Grzywna: do 1% łącznego obrotu
Przekazanie w zgłoszeniu lub oświadczeniu lub w ich uzupełnieniu niepoprawnych lub wprowadzających w błąd informacji	
Brak zgłoszenia zagranicznych wkładów finansowych o wartości 4 mln euro podczas postępowania o udzielenie zamówienia	Grzywna: do 10% łącznego obrotu
Obchodzenie obowiązków notyfikacyjnych lub ukrywanie informacji o wkładach	

Co się dzieje, gdy Komisja stwierdzi zakłócenie rynku wewnętrznego?

Jeżeli w wyniku analizy zgłoszenia (FS-CO lub FS-PP) lub postępowania wszczętego z urzędu (ex officio) Komisja Europejska stwierdzi, że dany wkład finansowy z państwa trzeciego zakłóca lub może zakłócić rynek wewnętrzny, Komisja może:

- **zaakceptować zobowiązania** zaproponowane przez przedsiębiorstwo, które w sposób całkowity i skuteczny zaradzą zakłóceniu, lub
- **nałożyć środki kompensacyjne** – proporcjonalne i adekwatne działania mające na celu przywrócenie równowagi konkurencyjnej.

Przykładowe środki kompensacyjne:

- zapewnienie dostępu do wspieranej przez subsydlum infrastruktury (np. zakładów produkcyjnych, laboratoriów) – na warunkach sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących,
- ograniczenie zdolności produkcyjnych lub obecności na rynku (np. tymczasowe ograniczenie działalności),
- zbycie aktywów lub rezygnacja z inwestycji,
- udzielanie licencji na warunkach rynkowych na aktywa nabyte lub rozwijane przy wsparciu subsydlum,
- publikacja wyników prac B+R,
- dostosowanie struktury zarządzania przedsiębiorstwa lub rozwiązanie koncentracji,
- **zwrot subsydlum zagranicznego wraz z odsetkami.**

Komisja może również **zakazać przeprowadzenia koncentracji** lub **udzielenia zamówienia publicznego**, jeżeli nie zostaną zaproponowane lub wdrożone odpowiednie środki zaradcze.

Środki tymczasowe

Jeżeli istnieje wystarczające prawdopodobieństwo, że dane subsydlum zakłóci rynek wewnętrzny i spowoduje nieodwracalną szkodę, Komisja może wydać decyzję nakładającą środki tymczasowe. Decyzja może zostać przyjęta nawet bez uprzedniego wysłuchania przedsiębiorcy, jeśli wymaga tego pilność sytuacji – przy czym przedsiębiorca zachowuje prawo do późniejszego odniesienia się do jej treści.

Środki tymczasowe stosuje się na czas określony, z możliwością przedłużenia lub do czasu przyjęcia decyzji końcowej. Mogą one polegać m.in. na:

- zobowiązaniu przedsiębiorstwa, żeby zapewniło dostęp do wspieranej przez subsyduum infrastruktury (np. laboratoriów czy linii produkcyjnych) na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach,
- zaniechaniu określonych inwestycji,
- udzielaniu licencji na aktywa rozwijane lub nabyte dzięki subsydiom zagranicznym.

Przykład

Chińskie przedsiębiorstwo, które otrzymało znaczące wsparcie finansowe od rządu państwa trzeciego, planuje przejęcie europejskiego producenta półprzewodników. Komisja Europejska wszczyna postępowanie z urzędu (ex officio), ponieważ istnieją poważne wątpliwości co do wpływu zagranicznego subsyduum na konkurencję i bezpieczeństwo dostaw w UE. W toku postępowania Komisja ustala, że nabyta infrastruktura może zostać wyłączona z dostępu dla europejskich odbiorców, co grozi zakłóceniem rynku.

Ze względu na ryzyko nieodwracalnej szkody Komisja, zanim zakończy pełną analizę, wydaje decyzję o zastosowaniu środka tymczasowego i zobowiązuje przedsiębiorstwo do zapewnienia dostępu do infrastruktury produkcyjnej na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach – do czasu zakończenia postępowania.

W praktyce: jak uniknąć sankcji?

Aby zminimalizować ryzyko grzywn i decyzji negatywnych dla przedsiębiorstwa, warto już na wczesnym etapie transakcji lub przygotowań do przetargu zastosować kilka dobrych praktyk.

Przygotuj się wcześniej:

- Zidentyfikuj wszystkie powiązane podmioty (holdingowe, zależne, JV) i przygotuj mapę grupy kapitałowej.
- Zbierz dane o wkładach finansowych z ostatnich 3 lat – również te nieoczywiste, jak ulgi podatkowe, poręczenia, wsparcie badawcze itp.
- Zaangażuj działy finansowe, compliance i kontrahentów – szczególnie podwykonawców i konsorcjantów.

Oceń ryzyko zakłócenia rynku:

- Czy subsydyum zagraniczne daje przewagę niemożliwą do uzyskania na warunkach rynkowych?
- Czy inne podmioty na rynku miałyby dostęp do podobnego wsparcia?
- Czy korzyść jest proporcjonalna do celów i kosztów, które ma zrekompensować?

Działaj proaktywnie:

- Jeśli widzisz ryzyko – rozważ przedstawienie Komisji pozytywnych efektów danego wkładu finansowego dla rynku UE (np. zatrudnienie, inwestycje, innowacje).
- W razie potrzeby – zaproponuj środki kompensacyjne, które ograniczą potencjalne zakłócenie i pozwolą Komisji wydać decyzję warunkową, zamiast zakazującą.

Nie ignoruj FSR – nawet jeśli zamawiający milczy:

- Obowiązek zgłoszenia wynika z rozporządzenia, nie z dokumentacji przetargowej. Brak wzmianki w ogłoszeniu lub SIWZ nie zwalnia z odpowiedzialności. W przypadku koncentracji – brak wymogu ze strony drugiej strony transakcji nie jest usprawiedliwieniem.

Podsumowanie

Choć FSR obowiązuje formalnie od połowy 2023 r., a obowiązek zgłaszania koncentracji i udziału w zamówieniach publicznych wszedł w życie 12 października 2023 r., już dziś można wskazać kilka istotnych obserwacji wynikających z praktyki Komisji Europejskiej i reakcji rynku:

Skala zgłoszeń przekroczyła oczekiwania

Już pierwszy rok obowiązywania FSR pokazał, że nowe regulacje mają realny wpływ na praktykę gospodarczą. Tylko do końca października 2024 r. Komisja Europejska otrzymała ponad 100 formalnych zgłoszeń dotyczących koncentracji oraz 1 108 zgłoszeń w kontekście zamówień publicznych. Na bardziej kompleksową ocenę przyjdzie jeszcze poczekać – Komisja zapowiedziała publikację pierwszego rocznego sprawozdania z wdrażania FSR pod koniec 2026 r.

Pierwsze decyzje pokazują elastyczność KE

W sprawie przejęcia części PPF Telecom przez e& (Zjednoczone Emiraty Arabskie) Komisja zaakceptowała zobowiązania dotyczące m.in. wyłączenia nieograniczonej gwarancji państwowej oraz ograniczenia finansowania działalności PPF w UE. To przykład, że Komisja może dostosowywać środki zaradcze do konkretnego przypadku.

Wpływ wszczęcia postępowania na decyzje wykonawców

W październiku 2023 r. Komisja Europejska wszczęła postępowanie wyjaśniające wobec chińskiej firmy CRRC Qingdao Sifang, uczestniczącej w przetargu na dostawę pociągów dla bułgarskiego operatora publicznego. Dochodzenie dotyczyło potencjalnych subsydiów zagranicznych mogących zakłócić konkurencję. W odpowiedzi na działania Komisji CRRC wycofała się z postępowania przetargowego.

Skupienie na sektorach strategicznych

Dochodzenie w sprawie planowanej inwestycji BYD (Chiny) w fabrykę samochodów elektrycznych na Węgrzech pokazuje, że Komisja szczególnie uważnie przygląda się projektom w sektorach kluczowych z perspektywy strategicznej autonomii UE – takich jak elektromobilność, półprzewodniki czy zielone technologie.

Dotychczasowa praktyka pokazuje, że FSR to instrument realnie stosowany – nie tylko w teorii. Dla przedsiębiorców oznacza to konieczność zmiany podejścia: ocena wpływu zagranicznego finansowania na konkurencję w UE powinna być częścią każdej większej transakcji lub udziału w przetargu.

Strategiczne przygotowanie do spełnienia obowiązków informacyjnych, wcześniejsza analiza wkładów finansowych oraz świadoma komunikacja z Komisją mogą nie tylko pomóc uniknąć sankcji, ale wręcz przesądzić o sukcesie rynkowym.

Kontakt

Doradzamy naszym klientom w procedurze zgłaszania (notyfikacji) do Komisji Europejskiej przypadków:

- transakcji M&A (koncentracji), jeśli co najmniej jeden z łączących się przedsiębiorców, przejmowany przedsiębiorca lub wspólny przedsiębiorca generuje w UE obrót przekraczający 500 mln EUR, a łączne finansowanie przez państwo trzecie otrzymane przez strony w ciągu ostatnich 3 lat obrotowych przekracza 50 mln EUR,
- uczestnictwa w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jeśli szacunkowa wartość zamówienia wynosi co najmniej 250 mln euro, a zagraniczny wkład finansowy wynosi co najmniej 4 mln euro na państwo niebędące członkiem UE.

Wsparcie obejmuje m.in.:

- przygotowanie właściwych formularzy (FS-CO w przypadku transakcji M&A lub FS-PP w przypadku zamówień publicznych),
- przegląd umów (zawieranych na terytorium UE i poza nią), na podstawie których możliwe jest uzyskanie subsydiów z państw trzecich,
- analizę dokumentów dotyczących:
 - subsydiów z państw trzecich – od 12 lipca 2018 r.,
 - koncentracji oraz uczestnictwa w przetargach o udzielenie zamówienia publicznego – od 12 lipca 2020 r.

dr Anna Kulińska

doradca

kieruje praktyką pomocy publicznej
i regulacji rynku wewnętrznego UE
anna.kulinska@wardynski.com.pl

Wardyński i Wspólnicy

Al. Ujazdowskie 10, 00-478 Warszawa
Tel.: 22 437 82 00, 22 537 82 00
Faks: 22 437 82 01, 22 537 82 01
E-mail warsaw@wardynski.com.pl

**WAR WSP
DYŃ ÓLN
SKI+ ICY.**